

השבוע במשק

יום שני, 23.3 — היום נערכת שביתת מורים; מחר תהיה שביתה של הורי התלמידים — השבתת-למון; יומיים חופש $\times \times \times$ גם הגנות שובתות $\times \times \times$ הייצור התעשייתי ירד ב-1980 ב-3.7; הירידה החדה ביותר מאז שנות ה-50 $\times \times \times$ שיעורי האש"ל לעובדי המדינה יועלו החל מה-1.4 $\times \times \times$ העובדים המקצועיים בחברת-החשמל חזרו לעבודה תקינה $\times \times \times$ האוצר אישר סיוע של 100 מיליון שקל לייצוא החקלאי $\times \times \times$ בבורסה: מחזור קטן; תנודות קלות $\times \times \times$

יום שלישי, 24.3 — בתי-הספר מושבתים; שמיניסט: „תנו לי לגמור ללמוד“ $\times \times \times$ התעשייה האווירית מכרה ב-1980 73 מטוסי „ווסטווינד“ ב-200 מיליון דולר $\times \times \times$ נפתחה הערכות טכנולוגיה 81 בתל-אביב $\times \times \times$ גביית המס הריאלית משכירים עלתה ב-16% $\times \times \times$ יבוא הטלוויזיות מעכב הייצוא החקלאי $\times \times \times$ נחתם הסכם השכר עם אירגוני הסגל האקדמי $\times \times \times$ נדחה ייקור אגרות-רכב $\times \times \times$ הזהב: 526 דולר לאונקיה $\times \times \times$ האם הפרו הבנקים הגדולים את חוק ההגבלים העסקיים? $\times \times \times$ בבורסה: עליות שיערים מתונות.

יום רביעי, 25.3 — חברת ההשקעות החדשה „גרניט“ רכשה את „סונול“ ו„סופרגו“; המחיר: 50 מיליון דולר; המימון: עליית הבנקים $\times \times \times$ עובדי משרד-הביטחון נוקטים עיצומים $\times \times \times$ אסיפות-מחאה של עובדי דואר הנידסה $\times \times \times$ עיצומי המורים נמשכים $\times \times \times$ תחנת-הכוח בחדרה תופעל בפחם, החל מאוגוסט השנה $\times \times \times$ הפחתת הריבית בתוכניות החיסכון אינה עבירה $\times \times \times$ מאת קיבלו קיצבאות אבטלה במירמה $\times \times \times$ תקציב ק"ל לשנת 81/82 יהיה 668 מיליון שקל $\times \times \times$ הזהב: 535 דולר לאונקיה.

יום חמישי, 26.3 — מחלוקת בין האוצר ל„בנק ישראל“ על עידוד היצוא $\times \times \times$ העיריות מתנגדות למענק מהאוצר תחת העלאת מיסים $\times \times \times$ סימני נפט בקידוח „גוש“ 2 $\times \times \times$ עיצומים במשרד-התיקורת $\times \times \times$ גדל מיספר המוצרים המסובסדים $\times \times \times$ הבנקים הגדולים העלו המענקים לממשיכים בחיסכון $\times \times \times$ 40% מהמחיר בעסקאות נדל"ן, „מתחת לשולחן“ $\times \times \times$ בבורסה: עליות שיערים חדות במניות; המחזור 104 מיליון שקל.

יום שישי, 27.3 — ארידור: לא תהיה הריגה מהסכמי השכר $\times \times \times$ הפוגה בשביתת המורים; הלימודים מתנהלים כרגיל $\times \times \times$ אושרו הוזלות של משקאות קלים, חלפים לרכב, מייבשי-שער, מצנמים. בתור: הוזלת מחירי הדירות $\times \times \times$ מיום רביעי ה-14, יעלה יום אישפוז 1250 שקל; יעודכנו כל קיצבאות הביטוח הלאומי; מתחילה שנת תקציב חדשה.

יום ראשון, 29.3 — עובדי משרד-הביטחון החרפו העיצומים $\times \times \times$ פורסם דו"ח מבקר המדינה על חברת-החשמל; האשמות שני הצדדים נכונות $\times \times \times$ 15 מיליון דולר יגויסו בארצות-הברית לביצוע קידוחי נפט בארץ $\times \times \times$ סעודיה תלווה 10 מיליארד דולר לקרן המטבע הבינלאומית $\times \times \times$ הוזלת הטלוויזיות תימשך? $\times \times \times$ ההסתדרות הקציבה 10 מיליון שקל למלחמה באבטלה $\times \times \times$ החל ב-1 באפריל ייכנס לתוקפו חוק חדש לביטוח נפגעי תאונות אישיות $\times \times \times$ בבורסה: עליות שיערים חדות במניות.

מה הם כותבים

במודעת בחירות של המערך:

- ממשלת הליכוד: ביצעה ● גזרה ● הקפיאה ● שיבשה ● גרמה ● שחקה ● קיצצה ● הביאה ● סיעה ● הפכה.
- ההסתדרות (המערך): שמרה ● השיגה ● נאבקה ● עשתה ● הביאה ● הרחיבה ● פעלה ● הפעילה ● נלחמה ● תרמה.
- שלום רוזנפלד ב„מעריב“:

שר-האוצר יורם ארידור הצליח להביא את האינפלציה ממצב נואש לחמור, ועוד מעט נגיע למצב גרוע — וגם זה לא רע.

שוק המכונות:

מחכים

לירידות?

בעיקבות הוזלת מחירי המכונות בע"ל נפח מנוע של עד 1300 סמ"ק אירעו כמה דברים: הוזמנו כעשרת אלפים מכונות חדשות בנודל זה. השוק של יד שנייה, שבו שלטו עד לאחריה של מוכרים, שקבעו לעצמם מחירים כיד הי דמיון הפרוע, נעצר. הקונים הפוטנציאליים החליטו להמתין למכונות שייפלטו לשוק, ממכירת רוכשי המכונות החדשות. מחירי המנועים נעצרו ובכמה מהן גם ירד המחיר. נכון למדורי ה"מכונות של היום השישי שער.

אווירה זו של המתנה תתחלף, לדעת כמה מסחרי המכונות המנומנות, ו"לקראת פסח ותקשי שלאחריו החול עליה במחיר המנומנות. ייגבר הביקוש למכונות משומשות שמחירן עד 50 אלף שקל. יהיה קושי זמני במכירת מכונות בגיל שנתיים-שלוש, 1300 סמ"ק, ש"ה המחיר המבוקש עבורן נע בין 70 ל-100 אלף שקל; אווירת החג והקיץ הקרב ייצרו לחץ נוסף על השוק — נהגים חדשים יחפשו מכונות ישנות ונהגים ותיקים יחפשו מכונות כימעט חדשות

הבורסה

למשקיעים חדשים

השבוע (23.3 — 29.3) היה שבוע אופטימי בבורסה. מחזורי העסקות היו יומיות גדלו והגיעו עד ל-100 מיליון שקל. עיקר העסקות במניות הבנקים היו גדולים. עלו מודי כל הסקטורים. עליה חדה נרשמה באג"ח הנסחרות בפרנקים שווייציים (ראה מדור זה לפני שבועיים). הנסיונות לייצב את השוק ולהקנות לו הרגלי השקעה לטווח ארוך, עדיין לא עלו יפה. מחכים למשקיעים נוסף פים, ישנים וחדשים, כאלה שנחלצו כבר מהטראומה של המפולת, שקנו כבר טלוויזיה צבעונית והזמינו מכונת חדי"ש, ויש בידם די כסף לחזור לבורסה. „מקורבי הבורסה“, מונח מקובל לכל אלה שמסתובבים בבורסה — באולם ה- מסחר, במשרדים, שלהם ושל אחרים — אומרים, כי הבורסה מתייצבת. לקראת ה-1 באפריל ואחריו יגדלו המחזורים. הציבור הגיע לרוויה בכספים שהוא מוכן לסגור בתוכניות החיסכון, ואת העודפים יחזיר לשוק.

ההערכה המקובלת היום על היועצים להשקעות היא, שעני לבחירות, בסוף יוני, צפוי גל של עליות, אם כי בממדים צנועים יותר מבעבר. הם מסייגים קב"ע זה זו בשלושה תנאים: בתנאי שעד ל„מועד הקובע“ לא תוצע לציבור תוכנית חיסכון בתנאים טובים במיוחד; בתנאי שהמדד יישאר, או לא יעלה על 6%, ובתנאי שהבנקים יתחילו לחשוב שהשוק כשיר להנפקות חדשות. במילים אחרות: היום הזמן לבנות תיק השק"עות חדש, וזה בדיוק מה שהבנקים מציעים לקוחותיהם.

במה להשקיע?

בראשית אפריל „יסתובב“ הרבה כסף חופשי בארץ. מיבצע ההוזלות לגרמו להקדמת הוצאות התקציב — חגיגה של שלושה חודשים. השפל במכירת אג"ח של „בנק ישראל“ יימשך ככל הנראה. תוספת היוקע של אפריל ופדיון תוכניות החיסכון של הבנקים, שהחלו לפני חמש שנים, יתנו גם הם אתותיהם. בקיצור — אווירת חג עד למועד הבחירות. הבנקים מנסים להשאיר חלק מהכסף העומד לפדיון במרתמיהם. הם מציעים מענקים מוגדלים „לממשיכים“, האם זה כדאי? ואולי כדאי להשקיע ישירות ב"צמודים, ללא תיווך הבנקים? או ב"תוכניות החיסכון הדר"שניות? סדר העדיפויות המוצע הוא: צמודים עם סיכון קטן וסיכוי גדול (תלוי ב"יועץ ההשקעות), תוכניות חיסכון דר"שניות 6% ואחר"כך 5%, ולבסוף ה"תוכניות עם המענקים המוגדלים. עד לתאריך הקובע אין טעם להשקיע במט"ח. האוצר עושה ככל יכולתו, לא תמיד בעזרת „בנק ישראל“, להאיט את פיחות השקל.

המדד

מה יקרה אם...

במארס 1979 עלה המדד ב-5.6%; במארס 1980 — עלה המדד ב-5.1%; מה יקרה למדד במארס 1981? זוהי שאלת מפתח לכלכלית בעלת השל"כות פוליטיות מרחיקות לכת. ההבדל בין „המדד עולה“ או „המדד יורד“ יהיה בכמה שעריות האחו. מארס הוא הוודע הקובע של שרה-האוצר — של מיתקפת התוולות, הסובסידיות, ה"מענקים ויתר האמצעים שצויכים לגרום לעצירת המדד. זוהי משימה קשה, מה גם שכל האמצעים שנקטו עד כה הצליחו „לגרד“ רק 0.1% במדד פברואר. ב"מדד מארס קיים קושי נוסף: מדד ה"מחירים הסיטוניים עלה בחודש הקודם, כך גם תשומות הבנייה. את שני אלה צריך היה לנטרל. בקיצור, אם מדד מארס לא יעלה על 6% יהיה זה הישג; אם יהיה 5.5% — הישג גדול; אך אם יעבור את ששת האחוזים, שאריוור עצמו קבע לעצמו, יהיה זה כישלון. עתה זקוק שרה-האוצר לרחמי שמיים ולרחמי הסטטיסטיקאי הממשלתי.

צניחה בשדה חוקשים

(המשך מעמוד 39)

ראשון להיסים בינלאומיים וכלכלה. הוא סיים את לימודיו בהצטיינות. הוצע לו מסלול ישר לדרגות. שבעיצומו הוא נמצא בימים אלה.

לפני מספר חודשים שידר עמירם את הכתבה הסנסאציונית האחרונה בשלב זה של הקאריירה שלו. הכתבה על כישלון ממשלת ישראל. בגין הודיע על הקדמת הבחירות, ובפורום ראשי-ההדסקים של טלוויזיה התבקש הכתב המדיני, אלימלך רם, עליידי ראש מחלקת החדשות, טוביה סער, להכין כתבה על הממשלה. רם טען שהוא עסוק, וסער ביקש מהכתב הצבאי, עמירם ניר, להכין כתבה בתחום לא לו. עמירם ניר, מצא חומר מתאים. מאוחר יותר סיפר כי לכתבה נכון מול רע מההתחלה. הסתבר כי מכונת-ההעתקה של המעבדה התקלקלה, המעבדה הייתה עסוקה בהדפסי

צנחן ניר ויריד אחרון הפטריוטים

צילומים לסדרה עמוד האש, גם מעבדת הקול הייתה עסוקה וסירבה לפנות זמן ל"כתבתו של ניר. הוא החליט לוותר. הכתבה, לדבריו, ירדה מבחינתו מהפרק. אלא שאז אירע מה שעמירם ניר כינה בזמנו בשם „אקסידנט“ — יאיר שטרן קיבל תפקיד הפקה חדש, ובמרץ של מטאטא חדש, המטאטא היטב, הצליח ל"ארגן את אנשי המעבדה הקול. הכתבה הוכנה. לפני שידורה צפו בה טוביה סער, יורם רונן ומנכ"ל רשות השידור, יוסף לפיד, שאישרה לשידור. הכתבה, שהציגה את הממשלה כמעט בקריקטורה, עוררה סערה רבתי ועלתה לדיון בכנסת.

כיום משתמשים באותה כתבה מתנגדיו של ניר, המצביעים על פוליטיזציה במחל"קת-החדשות. המתנגדים טוענים כי כבר אז, כשהכין את הכתבה, ידע ניר שהוא הולך לתפוס ג'וב במיפלגת העבודה, ו"הכתבה היחה אמורה לסלול בפניו את הדרך. מי שמכיר את ניר ייתר מקרוב יודע, שגיר פיקח מכדי להשתמש בתכסיס כליכך פשוט וברור.

כשהתבקש השבוע להגיב על ההאשמות, כאילו הייתה זו כתבה יזומה ומכוונת אמר: „אני לא בא להוציא על הכתבה הזו, היא אישרה עליידי מנכ"ל רשות-השידור, ואני לא צריך להיות יותר צדיק מלפיד. מי שאמר שכבר אז היו לי תוכניות פוליטיות, איננו מכיר אותי, אני לא אומר שלא היו לי תוכניות כאלה, אבל חשבתי אולי בעוד עשר, שתיים-עשרה שנים. כש"יימאס לי מהטלוויזיה, אוכל להגשים את"ן. תוכניותי הקרובות ביותר היו ב"תחום לימודי המישפטים. לפני שלושה שבועות הגשתי תפסייה-רשמה ללימודים, כעת זה יורד מהפרק.“

עמירם ניר, אחרון-הפטריוטים, מדבר ישר לעניין. עושה רושם של בחור הגון וישר. הוא הרוק, וחי עם כלב הואב שלו, דיגה. הישם דיגה הענק לי בטעות, כשנחשב לכלבת-יואב שהלכה לי איבוד. כשהסתבר שהוא כלב ולא כלבה היה מאוחר לשנות את שמו, ונר החליט שקוראים לו דיגה. על דין התנועה.